

Preferencje partyjne w lipcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

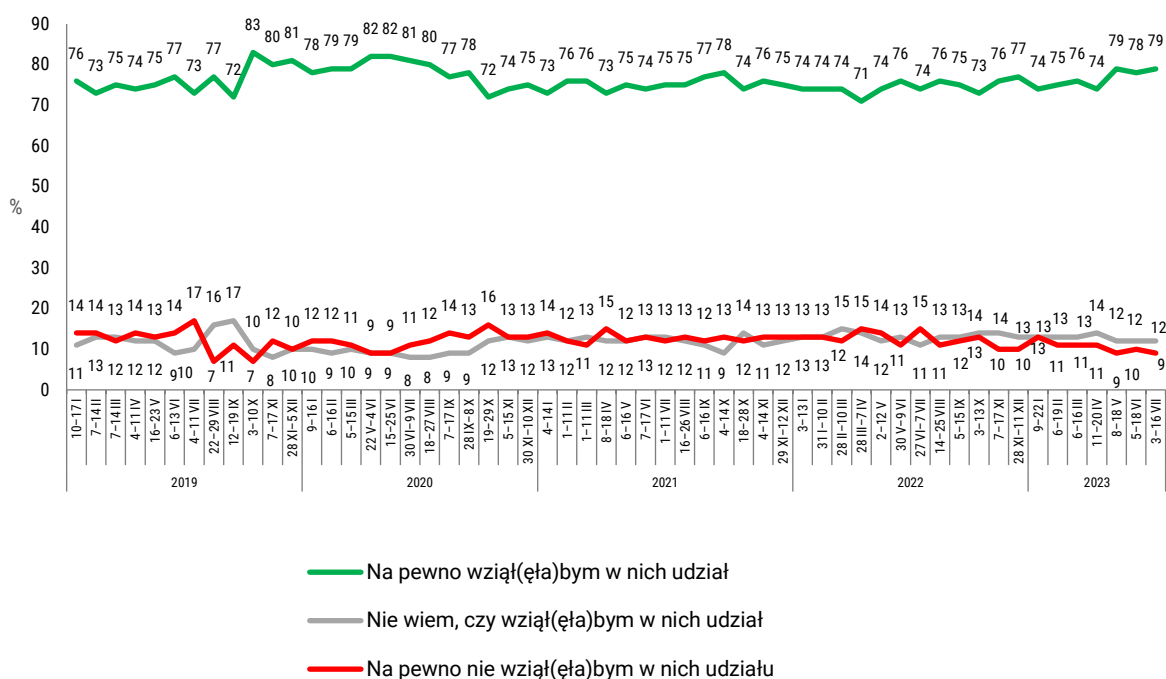

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Chęć udziału w wyborach parlamentarnych wyraża 79% badanych¹. Oznacza to, że od maja tego roku deklaracje uczestnictwa w wyborach do Sejmu i Senatu utrzymują się na zbliżonym poziomie. Porównując tegoroczne dane z danymi z analogicznego okresu roku 2019, można powiedzieć, że mobilizacja wyborcza na kilka miesięcy przed głosowaniem jest obecnie nieco większa niż była cztery lata temu (wówczas od maja do lipca chęć głosowania deklarowało od 73% do 77% badanych, w tym roku – 78%–79%)

CBOS

RYS. 1. Gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się w najbliższą niedzielę, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?

Z obliczeń wyłączone odmowy odpowiedzi. Odsetki mogą nie sumować się do 100 ze względu na zaokrąglenie do jednostek

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (399) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnym od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 3 do 16 lipca 2023 roku na próbie liczącej 1004 osoby (w tym: 63,2% metodą CAPI, 21,6% – CATI i 15,2% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

W ostatnich miesiącach zachodzą systematyczne zmiany w układzie preferencji partyjnych – w lipcu w największym stopniu dotyczą one Prawa i Sprawiedliwości. Od czerwca rządzące ugrupowanie straciło 4 punkty procentowe. Chęć oddania głosu w wyborach do Sejmu na Prawo i Sprawiedliwość deklaruje obecnie 29% potencjalnych wyborców, najmniej od stycznia 2022 roku (wtedy również 29%). Nieomal tyle samo zamierzających uczestniczyć w wyborach (28%) chce poprzeć w wyborach Koalicję Obywatelską. Wprawdzie notowania głównej siły opozycyjnej nie zmieniły się znacząco od ubiegłego miesiąca (wzrost o 1 punkt), jednak poziom poparcia dla Koalicji Obywatelskiej jest obecnie najwyższy w badaniach CBOS, a więc od sierpnia 2019 roku. Jeżeli wziąć pod uwagę także notowania Platformy Obywatelskiej (uwzględnianej w badaniach preferencji do lipca 2019 roku), to główne opozycyjne ugrupowanie uzyskało w lipcu najlepszy wynik od września 2015 roku. Z deklaracji badanych wynika, że gdyby wybory odbywały się obecnie, trzecią siłą w Sejmie byłaby Konfederacja, na którą chce głosować 9% potencjalnych wyborców. Notowania tego ugrupowania są w ostatnich miesiącach dość stabilne i kształtują się na poziomie 8%–9%. Zbliżone do ubiegłomiesięcznych są także notowania koalicji Polski 2050 Szymona Hołowni z PSL–Koalicją Polską, a także Lewicy. Na Trzecią Drogę chce obecnie oddać swój głos 6% zadeklarowanych uczestników wyborów, Lewicę popiera 5% badanych zamierzających wziąć w nich udział.

Tylko nieliczni zadeklarowali chęć głosowania na inne niż wymienione wyżej ugrupowania (łącznie 2%), w tym 1% wskazał Agrounię.

Nadal blisko jedna piąta potencjalnych uczestników wyborów (18%) nie jest zdecydowana, na kogo głosować w wyborach do Sejmu.

TABELA 1

Odpowiedzi badanych deklarujących zamiar głosowania w wyborach parlamentarnych

	Wynik wyborów z dnia 13 X 2019	Na kandydata której partii/ ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	2022			2023						
			3-13 X	7-17 XI	28 XI - 11 XII	9-22 I	6-19 II	6-16 III	11-20 IV	8-18 V	5-18 VI	3-16 VII
			w procentach									
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	43,59	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską, Partią Republikańską i Kukiz'15)*	30	34	31	32	36	38	36	33	33	29
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	27,40	Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	18	20	21	22	22	18	20	23	27	28
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	6,81	Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)**	5	6	6	7	7	6	9	8	8	9
Polska 2050 Szymona Hołowni	-	Trzecia Droga – koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej (Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, UED, Konserwatyści)***	9	10	11	7	7	6	5			
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	8,55		2	3	4	3	3	2	3	6	5	6
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej („Lewica” – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	12,56	Lewica (Nowa Lewica, Razem, Polska Partia Socjalistyczna, Unia Pracy)****	6	4	4	5	5	4	4	6	5	5
		Agrounia	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1
		Porozumienie									0	0
		Wolnościowcy	-	-	-	-	-	0	1	0	1	0
Inny komitet wyborczy	1,09	Inna partia/ ugrupowanie	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1
		Trudno powiedzieć	23	19	18	18	16	21	17	20	17	18
		Odmowa odpowiedzi	5	3	4	4	4	5	5	3	3	4
N=	18 470 710		754	782	777	756	737	747	798	828	820	782

Odsetki nie sumują się do 100 ze względu na zaokrąglenia do pełnych jednostek

* Do kwietnia 2023 roku Suwerenna Polska nosiła nazwę Solidarna Polska. Do czerwca Kukiz'15 był uwzględniony w badaniu osobno

** Do stycznia 2023 roku Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun); w lutym obejmowała też Wolnościowców

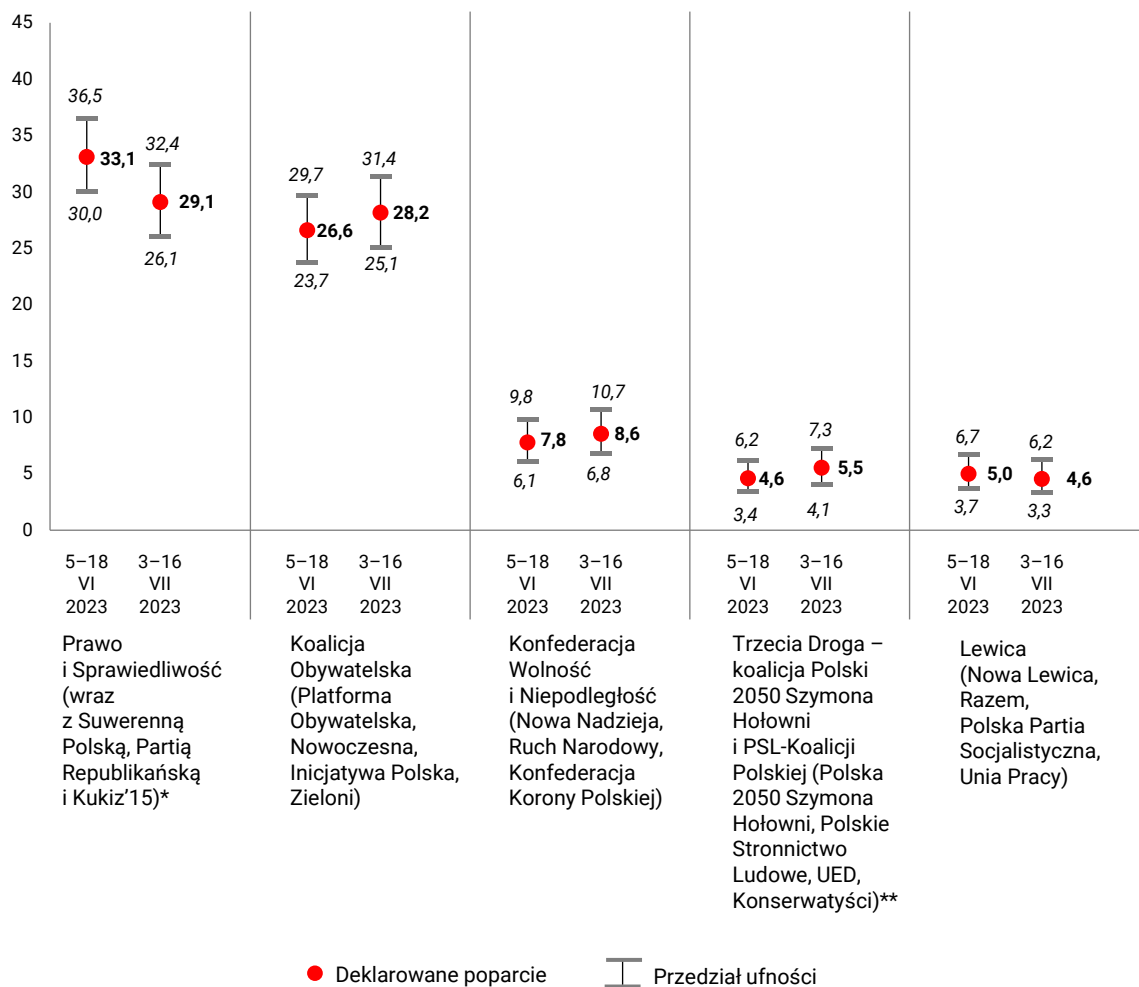
*** W maju 2023 roku koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej, w czerwcu – koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej – Trzecia Droga (Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, UED, Konserwatyści)

**** Do lutego 2023 roku Lewica (Nowa Lewica, Razem)

Wszystkie zmiany odnotowane od ostatniego miesiąca są nieistotne statystycznie. Poniżej prezentujemy wyniki poparcia dla partii politycznych, uwzględniając błąd pomiaru wynikający z próby (przy założonym poziomie ufności 0,95).

CBOS

RYS. 2. Poparcie dla partii i bloków politycznych (w procentach)

* W czerwcu 2023 roku Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską i Partią Republikańską)

** W czerwcu 2023 roku koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej – Trzecia Droga (Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, UED, Konserwatyści)

Od kwietnia maleje dystans między Prawem i Sprawiedliwością a Koalicją Obywatelską. O ile w ciągu ostatniego roku przewaga rządzącego ugrupowania nad główną partią opozycyjną sięgała w badaniach CBOS nierzadko kilkunastu punktów procentowych (a w marcu tego roku nawet 20), w czerwcu zmniejszyła się do 6 punktów, zaś obecnie oba ugrupowania uzyskują zbliżony poziom poparcia. Nadal na niskim poziomie utrzymują się notowania Trzeciej Drogi – od czasu decyzji o wspólnym starcie w wyborach do Sejmu ugrupowania ją tworzące raczej straciły niż zyskały wyborców. Zbliżające się wybory i logika toczącej się już *de facto* kampanii sprzyjają zatem polaryzacji i wzmagają dwubiegunowy podział sceny politycznej. Dominacja dwóch głównych sił na scenie politycznej nad pozostałymi ugrupowaniami jest bardzo wyraźna. Trzecie ugrupowanie, czyli Konfederację, dzieli od drugiego – Koalicji Obywatelskiej – niemal 20 punktów procentowych.

Opracowała

Beata Roguska

TABELA 1

		Gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się w najbliższą niedzielę, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		79	12	9	994
Płeć	Mężczyźni	78	11	11	469
	Kobiety	79	14	7	525
Wiek	18–24 lata	76	21	3	96
	25–34	77	13	10	154
	35–44	73	17	10	192
	45–54	78	11	12	158
	55–64	81	9	10	156
	65 lat i więcej	85	8	7	239
Miejsce zamieszkania	Wieś	72	16	12	410
	Miasto do 19 999	82	11	7	154
	20 000 – 99 999	81	11	8	212
	100 000 – 499 999	83	11	6	137
	500 000 i więcej mieszk.	93	4	3	81
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	69	13	18	152
	Zasadnicze zawodowe	67	18	15	222
	Średnie	82	11	7	352
	Wyższe	89	10	1	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	91	7	2	130
	Średni personel, technicy	91	4	5	44
	Pracownicy adm.-biurowi	74	18	8	58
	Pracownicy usług	71	19	9	75
	Robotnicy wykwalifikowani	68	15	17	117
	Robotnicy niewykwalifik.	68	3	29	39
	Rolnicy	77	23		41
	Pracujący na własny rach.	84	11	5	58
	Bezrobotni	82	14	3	17
	Emeryci	85	9	6	264
	Renciści	69	4	26	45
	Uczniowie i studenci	69	29	2	43
	Zajmujący się domem i inni	66	21	12	62
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	79	16	6	117
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	76	10	14	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	78	12	10	288
	prywatnym gosp. rolnym	76	23	1	48
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	60	28	11	90
	Od 1500 zł do 1999 zł	74	11	15	147
	Od 2000 zł do 2999 zł	82	12	6	222
	Od 3000 zł do 3999 zł	85	6	8	136
	4000 zł i więcej	92	5	3	151
	Trudno powiedzieć	74	13	12	90
	Odmowa odpowiedzi	72	19	9	157
Ocena własnych war. mater.	Złe	59	31	11	57
	Średnie	74	14	12	402
	Dobre	84	10	6	535
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	90	6	5	27
	Raz w tygodniu	79	15	6	332
	1–2 razy w miesiącu	78	16	5	155
	Kilka razy w roku	76	12	12	236
	W ogóle nie uczestniczy	82	6	11	224
Poglądy polityczne	Lewica	87	7	6	209
	Centrum	71	21	8	262
	Prawica	90	6	4	341
	Trudno powiedzieć	58	19	23	160

TABELA 2

		Na kandydata której partii / ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?										Liczba osób	
		Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską, Partią Republikańską i Kukiz'15)	Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	Lewica (Nowa Lewica, Razem, Polska Partia Socjalistyczna, Unia Pracy)	Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)	Trzecia Droga – koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej (Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, UED, Konserwatyści)	Agrounia	Porozumienie	Wolnościowcy	Inna partia / ugrupowanie	Trudno powiedzieć		Odmowa odpowiedzi
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		29	28	5	9	6	1	0	0	1	18	4	782
Płeć	Mężczyźni	31	24	5	15	5	1	0	0	1	14	3	368
	Kobiety	28	32	4	3	6	1			1	21	4	414
Wiek	18–24 lata	1	21	6	25	11			1	2	27	8	72
	25–34	11	25	4	19	7	3		1	2	25	3	118
	35–44	20	28	4	8	7	1			2	26	6	140
	45–54	36	26	5	8	4	3	0		2	14	3	123
	55–64	42	28	4	3	5	1			0	14	4	126
	65 lat i więcej	44	35	4	1	3		0			10	2	203
Miejsce zamieszkania	Wieś	37	17	3	10	3	2			1	24	3	294
	Miasto do 19 999	25	32	5	8	9	1	0		1	15	4	127
	20 000 – 99 999	29	29	5	8	6	2		0	2	15	4	172
	100 000 – 499 999	24	40	6	9	7					12	2	115
	500 000 i więcej mieszk.	14	47	7	6	7		1		1	11	6	75
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	48	14	3		4	3				25	2	105
	Zasadnicze zawodowe	50	17	5	7	3	2			0	14	2	148
	Średnie	25	29	4	14	5	1	0	0	1	18	4	289
	Wyższe	13	40	6	7	9	0	0		3	17	5	239
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	13	39	7	5	10				4	15	7	118
	Średni personel, technicy	24	21	6	20	8					16	6	40
	Pracownicy adm.-biurowi	12	46		10	3	2			6	15	6	43
	Pracownicy usług	18	19	10	11	6					33	3	53
	Robotnicy wykwalifikowani	28	14	6	15	3	5	1		2	23	4	80
	Robotnicy niewykwalifik.	25	13		19		7				32	4	26
	Rolnicy	59	6			4	3				29		32
	Pracujący na własny rach.	13	30	6	19	5			2		20	5	49
	Bezrobotni	24	25	5	20	4					22		14
	Emeryci	43	34	4	3	4		0			11	2	223
	Renciści	61	22			5					10	2	32
	Uczniowie i studenci		36		18	21				4	13	8	30
	Zajmujący się domem i inni	37	20	5	7		3				28		41

TABELA 2 cd.

		Na kandydata której partii / ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?										Liczba osób	
		Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską, Partią Republikańską i Kukiz'15)	Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	Lewica (Nowa Lewica, Razem, Polska Partia Socjalistyczna, Unia Pracy)	Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)	Trzecia Droga – koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej (Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, UED, Konserwatyści)	Agrounia	Porozumienie	Wolnościowcy	Inna partia / ugrupowanie	Trudno powiedzieć		Odmowa odpowiedzi
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		29	28	5	9	6	1	0	0	1	18	4	782
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	11	35	4	8	8	1			3	23	7	92
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	25	4	16	5	1			1	17	5	78
	sekt. pryw. poza rolnict.	18	27	7	12	7	2	0		2	20	5	225
	prywatnym gosp. rolnym	55	5		5	3	5				25	2	37
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	47	19	1	9	5	4				14		54
	Od 1500 zł do 1999 zł	43	16	2	2	6	4			1	22	3	109
	Od 2000 zł do 2999 zł	34	31	7	7	6				1	12	2	183
	Od 3000 zł do 3999 zł	24	38	2	11	2	1	1		0	15	6	116
	4000 zł i więcej	19	42	5	10	8		0	1	1	12	2	139
	Trudno powiedzieć	31	14	3	9	5				2	32	4	67
	Odmowa odpowiedzi	16	21	7	14	5	1			3	26	8	113
Ocena własnych war. mater.	Złe	19	36	6	4	16	9				9		34
	Średnie	26	27	5	8	5	2	0		1	22	4	297
	Dobre	32	29	4	9	5	0	0	0	1	16	4	451
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	76	9			9					5		24
	Raz w tygodniu	48	20	2	6	4	0			1	17	2	262
	1–2 razy w miesiącu	28	23	1	9	6	1			2	26	4	121
	Kilka razy w roku	20	30	4	12	7	3	1		1	18	4	179
	W ogóle nie uczestniczy	6	43	11	10	6	1		0	1	16	5	184
Poglądy polityczne	Lewica	5	56	15	4	7	1			0	9	3	183
	Centrum	4	42	2	8	11	2			2	25	4	185
	Prawica	65	8	0	13	3		0		1	9	2	308
	Trudno powiedzieć	10	14	3	4	3	4	0	1	3	51	6	93